

مقایسه پیشرفت تحصیلی دانش آموزان در نظام آموزش از دور (مجازی) و نظام سنتی در مدارس دوره راهنمایی شیراز

نوروز حدادنیا^۱، عباس اناری نژاد*

دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید رجایی، شیراز، ایران

Comparing Student Achievement in Virtual Learning and Traditional Systems in Secondary Schools of Shiraz

Norouz Hadadnia¹, Abbas Anarinejad*

Farhangian University, Shahid Rajaei Campus, Shiraz, Iran

Abstract

Introduction: Currently, distance education has been accepted as a necessary part of the mainstream educational system throughout the globe. We aimed to compare the distance learning system with the traditional educational system with respect to the students' academic achievement in secondary schools of Shiraz, southern Iran.

Material & Methods: Using random cluster sampling, we included all third grade students studying in schools of educational district two in Shiraz during the academic year 2010-2011. The students' grade point averages of the fifth primary grade and third secondary grade serve as pre- and post-tests, respectively. The differences between pre-test and post-test scores were calculated. The mean scores were compared using the t test.

Results: Compared with the traditional education system, distance education was more effective for both boys and girls. However, the difference was not significant.

Conclusion: Distance education is a modern educational method which can create new learning opportunities and replace the traditional educational system.

Keywords

Distance Education, Education, Virtual Education, Traditional Education, Achievement, School

چکیده

مقدمه: امروزه آموزش از دور (مجازی) به بخشی پذیرفته شده و ضروری از جریان اصلی سیستم‌های آموزشی در کشورهای جهان تبدیل شده است. تحقیق حاضر با هدف مقایسه پیشرفت تحصیلی دانش آموزان در نظام آموزش از دور (مجازی) و نظام سنتی در مدارس راهنمایی شهر شیراز انجام شده است.

مواد و روش‌ها: جامعه آماری مورد مطالعه، کل دانش آموزان پایه سوم راهنمایی مدارس ناحیه دو شیراز در سال تحصیلی ۸۹-۸۸ بودند که با روش خوشه‌ای تصادفی نمونه‌گیری شده‌اند. در این مطالعه معدل پایه پنجم ابتدایی دانش آموزان هر دو گروه به‌عنوان پیش‌آزمون و معدل پایه سوم راهنمایی آنها به‌عنوان پس‌آزمون در نظر گرفته شد. سپس با احتساب اختلاف نمره پیش‌آزمون هر آزمودنی از نمره پس‌آزمون وی، میانگین نمره‌ها برای هر دو گروه محاسبه گردید و سرانجام با استفاده از آزمون t، میانگین نمرات مورد مقایسه قرار گرفت.

نتایج: نتایج آن به صورت زیر حاصل گردید: (۱) آموزش از دور در پسران از آموزش به‌صورت سنتی (مدارس عادی) آنها مؤثرتر بوده است. (۲) آموزش از دور در دختران از آموزش به‌صورت سنتی (مدارس عادی) آنها مؤثرتر بوده است. (۳) آموزش از دور در مجموع پسران و دختران از آموزش به‌صورت سنتی (مدارس عادی) آنها مؤثرتر بوده است. (۴) بین آموزش از دور در پسران و آموزش از دور در دختران تفاوت معنی‌داری مشاهده نشد.

نتیجه‌گیری: آموزش از دور از جمله روش‌های نوین آموزشی است که ضمن ایجاد فرصت‌های یادگیری برابر برای همه متقاضیان

تحصیل، می‌تواند جایگزین آموزش سنتی در شرایط خاص باشد.

واژگان کلیدی

آموزش از دور، آموزش، آموزش مجازی، آموزش سنتی، پیشرفت، مدرسه

مقدمه

به طور کلی روشهای نوین نظام‌های آموزشی کشورهای دنیا به منزله یک ضرورت و نیاز آموزشی فراگیران و برای ایجاد کردن فرصت‌های تحصیل در مناطقی با ویژگی‌های اقلیمی متفاوت و شرایط تحصیلی فراگیران و با توجه به جنسیت و فرهنگ‌های آنها، مطرح شده است.

آموزش از دور (مجازی) به‌عنوان نیروی سهمیم در توسعه اجتماعی و اقتصادی، به سرعت به بخشی پذیرفته شده و ضروری از جریان اصلی سیستم‌های آموزشی در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه تبدیل شده است. این رشد تا اندازه‌ای به‌واسطه علاقه موجود بین آموزگاران و مربیان در به‌کارگیری فناوری‌های اینترنت‌مدار و چندرسانه‌ای جدید و نیز شناخت این که شیوه‌های سنتی سازماندهی آموزش لازم است از طریق روش‌های نوآورانه تقویت گردند، برانگیخته شده است و این در صورتی است که حق اساسی تمامی مردم نسبت به یادگیری به رسمیت شناخته شود. آموزش از دور فرصت‌های بسیاری را برای کشورهای درحال توسعه به‌منظور تحقق اهداف نظام‌مند آموزشی‌شان فراهم می‌آورد. دو عامل اساسی که به انفجاری در علاقه به یادگیری از دور انجامیده است عبارتند از:

۱. نیاز رو به رشد برای مهارت‌های دایمی و ارتقاء و نگهداری آن
۲. پیشرفت‌های فناورانه که آموزش موضوعات بهتر و بیشتری را به شیوه از راه دور ممکن ساخته‌اند [۱].

در همین راستا، دانشگاه‌های سنتی به سرعت از حالت تک روشی «سنتی»، به دانشگاه‌های دو روشی «سنتی» و «از راه دور» تبدیل می‌گردند و این از آن روی است که به شناخت اهمیت آموزش از دور در فراهم آوردن بهترین و روزآمدترین منابع در دسترس برای دانشجویان در کنار شیوه‌های آموزش سنتی، پی برده‌اند. شمار فزاینده دانشگاه‌های باز که در سراسر جهان پایه‌گذاری شده است، تا اندازه زیادی نشانگر این روند است [۱].

آموزش از دور شیوه‌ای جدید در آموزش است که با استفاده از مکاتبات، چندرسانه‌ای‌ها و ابزارهای نوین ارتباطی، این امکان را برای همه فراگیران فراهم می‌کند تا در هر ساعت از شبانه روز و از هر نقطه جهان به مطالب درسی دسترسی پیداکنند و در صورت

برخورد با هر گونه مشکل یا سؤال، با مدرس مربوطه تماس برقرار کنند و نیز عقب‌ماندگان از تحصیل، فرصت تعلیم و تربیت داشته باشند [۲].

آموزش‌های از دور در مراکز تأسیس شده به شکل مکاتبه‌ای و تشکیل کلاس‌های رفع اشکال و هدایت آموزشی ارائه می‌شود. هر مرکز موظف است مطابق آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مصوب به افراد بازمانده از تحصیل (کسانی که به دلایلی نمی‌توانند در مدارس روزانه تحصیل کنند)، در زمینه ثبت‌نام، برنامه‌ریزی آموزشی برای کلاس‌های رفع اشکال هر هفته یا دو هفته یک بار در مراکز، ارائه مواد آموزشی و درسی مانند لوح‌های فشرده آموزشی، تجهیزات رایانه‌ای، کتاب‌های خودآموز و کار و تمرین و ارائه مشاوره‌های تحصیلی و غیره، اقدام لازم را به عمل آورد. همچنان‌که، در این تحقیق منظور از آموزش از دور، اجرای برنامه‌های آموزشی و درسی به شیوه مکاتبه‌ای و مجازی است.

با نگاهی به وضعیت آموزش در ایران ملاحظه می‌گردد که بسیاری از دانش‌آموزان و افراد لازم‌التعلیم به عللی از جمله معلولیت‌ها، شاغل بودن، خانه‌دار بودن، دوری از مراکز آموزشی و غیره، از تحصیل بازمانده‌اند و یا اینکه در برخی از مناطق به دلیل محرومیت، از آموزش‌های با کیفیت بالا بی‌بهره مانده‌اند. لذا این مسئله محققین را بر آن داشت تا روش‌های آموزش از دور را مورد ارزیابی قرار دهند تا در صورت اطمینان از اثربخشی این گونه آموزش‌ها به توسعه آنها بیش از پیش پرداخته شود و نارسایی‌های حاصل از آموزش‌های سنتی کمرنگ و حتی مرتفع گردد. این در حالی است که بسیاری از مطالعات انجام گرفته در زمینه آموزش مجازی و از دور حاکی از رضایت‌بخش بودن نتایج حاصل از این نوع از آموزش‌هاست. از جمله چگینی در مطالعه‌ای به منظور بررسی امکان تغییر در روش‌های آموزش از دور و ایجاد زمینه‌های مشارکت فراگیران در این نوع آموزش و مقایسه آن با نظام سنتی به این نتیجه رسید که یادگیری گروه آموزش از دور به میزان قابل توجهی بهتر از گروهی بود که از روش متداول آموزش استفاده کرده بودند و تفاوت میان یادگیری دو گروه، معنادار بود [۳].

در پژوهشی که در سال ۱۳۸۹ توسط جنگجو با عنوان «مقایسه تأثیر آموزش معلم مجازی برخط با آموزش معلم حضوری بر یادگیری دانشجویان در کلاس‌های حقیقی و در دانشگاه آزاد

بزرگ، مهیا شده است [۹]. همچنین در پژوهشی که Pina در مورد عوامل تأثیرگذار در رواج آموزش از دور در مؤسسات آموزش از دور ایالات متحده آمریکا انجام داد، دریافت که ۳۰ عامل در رواج و گسترش آموزش از دور مؤثر است. عواملی مانند دسترسی به فناوری‌ها، به‌کارگیری اصول طراحی آموزشی و در نهایت پشتیبانی مالی محکم و سطح بالای اطلاعات مدیران به عنوان مهمترین عوامل در گسترش این شیوه آموزش شناخته شدند [۱۰]. در مطالعه‌ای که طی سال‌های ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۳ با به‌کارگیری ابزارهای گوناگون فناوری اطلاعات، از جمله رایانه، شبکه محلی و اینترنت انجام گرفت، این نتیجه حاصل گردید که معلمان برای بهبود فرایند یاددهی-یادگیری در هر شرایطی می‌توانند از فناوری اطلاعات بهره‌جویند و این مستلزم آن است که آنان نقش خود را راهنمای در کنار صحنه تدریس بدانند و نه تنها فرزانه حاضر در صحنه [۱۱].

با توجه به موارد فوق ملاحظه می‌گردد که اغلب پژوهش‌های صورت گرفته در حوزه آموزش‌های از دور در حوزه آکادمیک و دانشگاهی صورت گرفته است و تنها معدودی از آنها به پژوهش در حوزه مدرسه و آموزش عمومی پرداخته‌اند. به همین دلیل پژوهش حاضر به منظور مقایسه پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در نظام آموزش از دور با دانش‌آموزان در نظام سنتی در مدارس دوره راهنمایی ناحیه دو شیراز انجام شده است. همچنین این پژوهش جهت دستیابی به پاسخ سؤالات زیر انجام شده است:

۱. پیشرفت تحصیلی حاصل از آموزش‌های از دور نسبت به پیشرفت تحصیلی حاصل از آموزش‌های سنتی متداول در دانش‌آموزان پسر راهنمایی شیراز چگونه است؟
۲. پیشرفت تحصیلی حاصل از آموزش‌های از دور نسبت به پیشرفت تحصیلی حاصل از آموزش‌های سنتی متداول در دانش‌آموزان دختر راهنمایی شیراز چگونه است؟
۳. پیشرفت تحصیلی حاصل از آموزش‌های از دور در پسران دوره راهنمایی نسبت به دختران دوره راهنمایی ناحیه دو شیراز چگونه است؟
۴. پیشرفت تحصیلی حاصل از آموزش‌های از دور در مجموع دختران و پسران نسبت به آموزش‌های سنتی متداول ناحیه دو شیراز چگونه است؟

مواد و روش‌ها

جامعه مورد مطالعه کل دانش‌آموزان پایه سوم راهنمایی به تعداد ۵۵۱۸ نفر و از ۸۲ مدرسه شهری و ۱۶۲ کلاس درس

اسلامی ساری» انجام گرفت، این نتیجه به‌دست آمد که یادگیری حاصل از آموزش‌های مجازی به کمک معلم مجازی با کیفیت‌تر و با دوام‌تر از آموزش‌های سنتی حاصل از معلم حضوری می‌باشد [۴]. نوروزی، زندی و موسوی مدنی، تحقیقی با عنوان «رتبه‌بندی روش‌های کاربرد فناوری اطلاعات در فرایند یاددهی-یادگیری مدارس» و با هدف بررسی شیوه‌های گوناگون استفاده از فناوری اطلاعات در فرایند یادگیری انجام داده و به این نتیجه رسیدند که روش مناسب برای کاربرد فناوری اطلاعات در فرایند یادگیری در دوره عمومی، بهره‌گیری از نرم‌افزارهای چندرسانه‌ای خودآموز و شبیه‌سازی‌ها است. در حالی که برای دبیرستان‌های نظری و هنرستان‌ها، روش‌های مبتنی بر اینترنت مناسب‌تر می‌باشد [۵]. بر اساس نتایج مطالعه طالب‌زاده و حسینی، فعالیت‌های آموزش از دور با اهداف تعریف شده و مصوب وزارت آموزش و پرورش مطابقت دارند [۶]. حسینی در پژوهشی که با هدف میزان دستیابی مراکز به اهداف آموزش از دور در کشور انجام داد به این نتیجه رسید که اعضا با اهداف و برنامه‌های مؤسسه به خوبی آشنا هستند. پیشنهادهای این پژوهش بر اساس یافته‌های تحقیق، آموزش نیروها و کارکنان اجرایی مراکز مجری و ارائه الگوی مناسب در خصوص استفاده مطلوب از فناوری‌ها و رسانه‌های آموزشی برای غنی‌سازی منابع آموزشی مراکز مجری بود [۷]. اسفیحانی طی تحقیقی با استفاده از روش تحقیق تجربی دو گروهی با پیش‌آزمون و پس‌آزمون، دو گروه از دانش‌آموزان دختر سال دوم راهنمایی (آزمایش و گواه) را مقایسه کرد. گروه آزمایش از طریق آموزش مجازی به وسیله شبکه و گروه گواه به روش سنتی آموزش دیدند. نتایج نشان داد که آموزش از طریق شبکه موفق‌تر و بر انگیزش تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر مثبت داشته است [۸]. در مطالعه‌ای که توسط Marinesko و همکاران انجام شد این گونه نتیجه‌گیری شد که تدریجاً استفاده از کامپیوتر در جهت آموزش، نمود بیشتری در مضامین آموزشی و فراگیری درسی یافته و به‌عنوان جایگزین دیدگاه کلاسیک مطرح گردیده که هدف از آن ارائه آموزش به‌صورت فردی به‌جای آموزش گروهی می‌باشد. بر این مبنا اینترنت، راه‌کارها و ادوات جایگزین بسیاری را ارائه نموده است که قابلیت جایگزینی با سیستم‌های آموزش کلاسیک را دارا می‌باشند. این امر به معنای داشتن یک مزیت قابل توجه در زمینه سیستم آموزش از دور می‌باشد و بدین‌سان پیشرفت حقیقی در زمینه تکمیل یا حتی جایگزینی اساتید، بواسطه وجود امکانات گسترده جهت ذخیره‌سازی اطلاعات در فایل‌های آرشیو

جدول ۱: مقایسه پیشرفت تحصیلی حاصل از آموزش از دور نسبت به آموزش سنتی متداول در دانش آموزان پسر

روش آموزش	تعداد	میانگین پیشرفت	انحراف استاندارد	مقدار t	درجه آزادی	معنی داری
مجازی	۲۶	-۰/۵۷	۱/۸۳	۱/۹۸	۱۶۷	۰/۰۵
سنتی	۱۴۳	-۱/۱۸	۱/۳۶			

به مدارس انتخاب شده آموزش سنتی، معدل نمرات پایه پنجم ابتدایی و سوم راهنمایی دانش آموزان اخذ گردید. این نمرات داده‌های تحقیق را تشکیل می‌دادند که با انجام تجزیه و تحلیل داده‌ها و مراجعه و مقایسه با تحقیقات گذشته در این زمینه به نتیجه‌گیری پرداخته شد. ابتدا اختلاف بین نمره پیش آزمون (یعنی معدل پنجم ابتدایی) هر آزمودنی و نمره پس آزمون (یعنی معدل پایه سوم راهنمایی) وی در هر دو گروه محاسبه گردید و سپس با به‌دست آوردن میانگین نمره‌ها برای هر دو گروه، از آزمون t برای مقایسه میانگین نمرات استفاده شد.

یافته‌ها

۱. پیشرفت تحصیلی حاصل از آموزش‌های از دور نسبت به پیشرفت تحصیلی حاصل از آموزش‌های سنتی متداول در دانش آموزان پسر مدارس راهنمایی شیراز چگونه است؟
با توجه به جدول ۱ و با مقایسه میانگین پیشرفت تحصیلی دانش آموزان پسر در دو روش آموزش، ملاحظه می‌گردد که دانش آموزان در شیوه آموزش از دور، افت تحصیلی کمتری داشته‌اند. با استفاده از آزمون t در گروه‌های مستقل، معلوم گردید که تفاوت مشاهده شده بین نتایج به‌دست آمده در دو روش آموزش معنی‌دار نیست.
۲. پیشرفت تحصیلی حاصل از آموزش‌های از دور نسبت به پیشرفت تحصیلی حاصل از آموزش‌های سنتی متداول در دانش آموزان دختر مدارس راهنمایی شیراز چگونه است؟
مطابق با جدول ۲ و با مقایسه میانگین پیشرفت تحصیلی دو گروه، این نتیجه حاصل گردید که گروه دختران آموزش دیده به شیوه آموزش از دور، پیشرفت بیشتری نسبت به گروه دختران آموزش دیده در مدارس عادی داشته‌اند که با استفاده از آزمون t در گروه‌های مستقل معلوم شد که این تفاوت معنی‌دار است.
۳. پیشرفت تحصیلی حاصل از آموزش‌های از دور در پسران راهنمایی نسبت به دختران راهنمایی ناحیه دو شیراز چگونه است؟

مشغول به تحصیل در سال تحصیلی ۱۳۸۹-۱۳۸۸ از ناحیه دو شهر شیراز می‌باشد. حجم نمونه تعداد ۵۲ نفر دانش آموز پایه سوم که در این سال تحت آموزش از دور بوده‌اند، به‌عنوان گروه ملاک در نظر گرفته شدند و حجم گروه هم‌تا با استفاده از جدول Cohen به تعداد ۲۸۶ نفر انتخاب شد.

برای انتخاب گروه هم‌تا ابتدا هر مدرسه به عنوان یک خوشه انتخاب گردید و از میان ۸۲ مدرسه تعداد ۵ مدرسه دخترانه و ۵ مدرسه پسرانه به‌طور تصادفی انتخاب گردیدند. این مدارس ۷۸۰ نفر از دانش آموزان را پوشش می‌دادند. این امر باعث گردید که مدارس تمام مناطق، شانس انتخاب شدن را داشته باشند. سپس هر شعبه از پایه‌های سوم به‌عنوان زیرشاخه این خوشه‌ها انتخاب شدند و از هر شعبه ۳۵ درصد دانش آموزان به‌صورت تصادفی انتخاب گردیدند.

رفتار ورودی هر دانش آموز به‌جای پیش آزمون، معدل امتحانات نهایی پایه پنجم ابتدایی آن دانش آموز، و رفتار خروجی هر دانش آموز به‌جای پس آزمون، معدل امتحانات نهایی پایه سوم راهنمایی آن دانش آموز در نظر گرفته شد. سوالات امتحانات نهایی برای تمامی دانش آموزان مدارس یکسان می‌باشد. با توجه با اینکه امتحانات نهایی پنجم و سوم راهنمایی توسط کارشناسان سازمان آموزش و پرورش در هر استان تدوین و با دقت و حساسیت بسیار بالا مورد بازبینی و کنترل قرار می‌گیرد و سوالات این امتحانات به وسیله جدول دو بعدی مشخصات ارزیابی می‌گردد و همچنین جهت تعیین پایایی از روش‌هایی مانند پایایی مصحح و پایایی دو نیمه کردن استفاده می‌شود. لذا فرض بر این است که ابزار مورد استفاده از روایی و پایایی لازم برخوردار می‌باشند.

پس از تعیین حجم نمونه به روش نمونه‌گیری از نوع خوشه‌ای تصادفی و کسب مجوزهای لازم اداری، به مدارس مجری آموزش از دور مراجعه گردید و معدل نمرات پایه سوم راهنمایی دانش آموزان از کارنامه تحصیلی و معدل پایه پنجم ابتدایی آنها از پرونده تحصیلی‌شان استخراج گردید و به همین ترتیب با مراجعه

جدول ۲: مقایسه پیشرفت تحصیلی حاصل از آموزش از دور نسبت به آموزش سنتی متداول در دانش آموزان دختر

روش آموزش	تعداد	میانگین پیشرفت	انحراف استاندارد	مقدار t	درجه آزادی	معنی داری
مجازی	۲۶	۰/۶	۲/۴۲	۶/۶۰	۱۶۷	۰/۰۰۱
سنتی	۱۴۳	-۱/۳۷	۱/۱۲			

جدول ۳: مقایسه پیشرفت تحصیلی حاصل از آموزش از دور در دانش آموزان دختر و پسر

گروه آزمودنی	تعداد	میانگین پیشرفت	انحراف استاندارد	مقدار t	درجه آزادی	معنی داری
دختر	۲۶	۰/۶	۱/۴۷	۱/۹	۵۰	۰/۰۵
پسر	۲۶	-۰/۵۴	۱/۰۶			

مقایسه پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر و پسر آموزش دیده به روش آموزش از دور نشان داد که تفاوت معنی داری بین پیشرفت تحصیلی در دو گروه وجود ندارد. در این زمینه در پژوهش های پیشین و همچنین مبانی نظری مربوطه نیز مواردی جهت تأیید برتری هر کدام از گروه دختران و پسران بر دیگری یافت نشد.

بر اساس نتایج حاصل از مقایسه پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر و پسر آموزش دیده به دو روش آموزش از دور و آموزش سنتی، این گونه نتیجه گیری می شود که دانش آموزان دختر و پسر تحت آموزش به شیوه آموزش از دور نسبت به گروه مقابل (تحت آموزش در مدارس عادی) پیشرفت بیشتری داشته اند. به عبارت دیگر، آموزش از دور فرصت مناسبی برای دانش آموزان بازمانده از تحصیل در مدارس معمولی است که از انگیزه بالایی برای پیشرفت برخوردارند.

در همین راستا ملاحظه می گردد که نتایج پژوهش ها و مبانی نظری مربوطه نیز مؤید این موضوع می باشد که از آن جمله می توان به مطالعات الحسینی [۱۲]، جنگجو، اسفنجانی و Marinesko و همکاران اشاره کرد. همه این پژوهش ها حاکی از مؤثر و مفید بودن آموزش های از دور و امکان جایگزین شدن این آموزش ها به جای آموزش سنتی در شرایط خاص می باشند [۹-۴، ۳].

همچنین این تحقیق ضمن تأیید نتایج مطالعه چگینی، بیانگر آن است که میزان اثربخشی این آموزش ها برای مخاطبان بزرگسال و افرادی که به دلایل متعدد از تحصیل بازمانده اند، می تواند بسیار مطلوب باشد و تولید و عرضه محتوای آموزشی متناسب با این افراد به فرایند یادگیری آنها کمک می کند [۳].

شاید یکی از دلایل موفقیت دانش آموزان در آموزش از دور این باشد که در این نظام یادگیرنده تعیین کننده زمان و مکان یادگیری متناسب با استعدادها و علایق و به طور کلی توانایی ها و ویژگی های فردی خود می باشد. به عبارت دیگر، آموزش از دور، نظام آموزش نوینی برای سازمان دادن به فرایند یادگیری-یاددهی است که یادگیرندگان را، به منظور انتخاب و کاربرد راه کارهایی برای استفاده از یک یا چند نوع مواد آموزشی، رسانه ها و سایر وسایل ارتباط جمعی،

بر اساس جدول ۳، با مقایسه میانگین پیشرفت تحصیلی دو گروه مشاهده می گردد که گروه دختران آموزش دیده به شیوه از دور پیشرفت بیشتری نسبت به گروه پسران داشته اند و با استفاده از آزمون t مقایسه میانگین گروه های مستقل، معلوم شد که این تفاوت در سطح ۰/۰۵ معنی دار است.

۴. پیشرفت تحصیلی حاصل از آموزش های از دور در مجموع دختران و پسران نسبت به آموزش های سنتی متداول ناحیه دو شیراز چگونه است؟

با مقایسه میانگین پیشرفت تحصیلی دو گروه (مطابق جدول ۴) مشاهده می گردد که دانش آموزان دختر و پسر تحت آموزش به شیوه آموزش از دور نسبت به گروه مقابل (تحت آموزش در مدارس عادی) پیشرفت بیشتری داشته اند. استفاده از آزمون t مقایسه میانگین گروه های مستقل نشان داد که تفاوت به دست آمده معنی دار است.

بحث و نتیجه گیری

با توجه به تجزیه و تحلیل نتایج به دست آمده از مقایسه پیشرفت تحصیلی حاصل از آموزش های از دور نسبت به پیشرفت تحصیلی حاصل از آموزش های سنتی متداول در دانش آموزان پسر مدارس راهنمایی ناحیه ۲ شیراز می توان نتیجه گیری کرد که دانش آموزان در شیوه آموزش از دور افت تحصیلی کمتری داشته اند که با توجه به نتایج این مطالعه و پژوهش جنگجو و چگینی، این نتیجه کلی حاصل می گردد که آموزش از دور اثربخش بوده است.

با توجه به نتایج به دست آمده از مقایسه پیشرفت تحصیلی حاصل از آموزش های از دور نسبت به پیشرفت تحصیلی حاصل از آموزش های سنتی متداول در دانش آموزان دختر مدارس راهنمایی ناحیه ۲ شیراز این نتیجه حاصل می شود که دانش آموزان دختر در شیوه آموزش از دور پیشرفت بیشتری داشته اند که این نتایج و یافته های حاصل از پژوهش طالب زاده و حسینی، حاکی از اثربخشی این شیوه آموزش برای دختران می باشد که احتمالاً فرصت ادامه تحصیل در مدارس عادی را از دست داده اند [۶].

جدول ۴: مقایسه پیشرفت تحصیلی حاصل از آموزش از دور نسبت به آموزش سنتی متداول در دانش آموزان دختر و پسر

روش آموزش	تعداد	میانگین پیشرفت	انحراف استاندارد	مقدار t	درجه آزادی	معنی داری
از راه دور	۵۲	۰/۰۱	۲/۲۱	۵/۹۵	۳۳۶	۰/۰۵
سنتی	۲۶۸	-۱/۲۷	۱/۲۵			

با اعتبارات شورای تحقیقات اداره کل آموزش و پرورش استان فارس انجام شده است، لازم است از مسئولان این شورا تشکر و قدردانی به عمل آید.

یاری می‌دهد. همچنین با به‌کارگیری این نوع آموزش و با بهره‌مندی از فناوری‌های جدید در ارائه خدمات آموزشی از دور، فرآیند یادگیری با مشارکت خود یادگیرندگان سهل‌تر می‌شود.

تشکر و قدردانی

با توجه به اینکه مقاله حاضر حاصل یک طرح پژوهشی است که

Centers, Collection of Education Articles. Tehran: Institute of Distance Learning; 2006. p. 56. [In Persian]

References:

1. Mehrpouya A. Open and Distance Learning, UNESCO. Tehran: Institute of Distance Education. 2002. p. 17. [In Persian]
2. Ghoorchian N, Jafari P. Study of Virtual Universities. Quarterly Journal of Economic & Management; 2006;2(58):42-51. [In Persian]
3. Chegini JR. Practical Strategies of Using Distance Learning for Adult Literacy of the Final Period of Tehran [Master thesis]. [Tehran]: Shahid Beheshti University. 2008. p. 8-14. [In Persian]
4. Jangjoo N. Comparison of Teacher Education and Teacher Training through an Online Virtual [Master thesis]. [Mazandaran]: Sari University. 2010. p. 69-72. [In Persian]
5. Norouzi M. Ranking Methods Using Information Technology in Teaching and Learning. Journal of Educational Innovations; Tehran; 2008;9(26):9-34. [In Persian]
6. Talebzadeh M, Hosseini A. Evaluate the Effectiveness of Distance Learning Centers. Tehran: Shahid Beheshti University; 2006. p. 73-92. [In Persian]
7. Hoseini A. Effectiveness of Distance Learning
8. Esfijani A. The Effect of Education on Motivation of Students through Information Networks [Master Thesis]. [Tehran]: University of Teacher Education. 2003. p. 189-207. [In Persian]
9. Marinesko ME, et al. Teacher Professional Development: an International Review of Literature. Paris: Unesco Publication; 2008. p. 66-69.
10. Pina A. Factors Influencing the Institutionalization Of Distance Education In Higher Education. The Quarterly Review of Distance Education. 2008;9(4):427-438.
11. Nafisi A. Requirements, Conditions and Suitable for the Application of Information Technology in Education in Iran, Based on the Findings of international Studies. Proceedings of the Third Conference of the Curriculum in the Age of Information and Communication Technology; Tehran, Association of Curriculum; 2003. p. 205-223. [In Persian]
12. Al Hoseini SH. Introduction to Distance Learning. Tehran: Institute of Distance Learning; 2005. p. 70-71. [In Persian]